

IDA-KÄYTTÖPOLITIikka 2.10.2020

OKM tarjoaa korkeakouluille, tutkimuslaitoksille ja Suomen Akatemian rahoittamille projekteille **käyttöoikeutta** tutkimusdatan säilytyspalvelu IDAssa. OKM voi myöntää palveluun myös erillistä käyttöoikeutta tai tallennuskapasiteettia.

IDA-palvelu mahdollistaa tutkimuksen tuottamien tietoaineistojen turvallisen säilytyksen. Säilytettävän datan muuttumattomuus turvataan kopioiden ja niiden eheyden hallinnalla.

IDAa käyttävän projektin vastuuhenkilön on käyttöehtojen mukaisesti pystyttävä aina yksilöimään palveluun projektin tallennustilaan tallennettujen tiedostojen laillinen omistaja. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että hänellä on riittävät oikeudet palveluun tallennettavaan aineistoon ja sen käsittelyyn. Projektin käyttäjän käyttöehtoihin kuuluu sitoutuminen tiedostojen kuvailuun. Aineistojen omistajat päättävät itse aineistojensa avoimuudesta ja käyttöpolitiikasta huomioiden tutkimusrahoittajien ohjeet ja vaatimukset.

KORKEAKOULUJEN JA VALTION TUTKIMUSLAITOSTEN KÄYTTÖOSUUDET

Tallennuskapasiteetin käyttöoikeudet on jaettu suomalaisille korkeakouluille alun perin Tutkimuksen tietoaineistot - hankkeessa sovittujen periaatteiden ja mittareiden mukaisesti. Mittareina oli OKM:n tulostittareihin kuuluva vertaisarvioitujen tieteellisten artikkeleiden määrä ja laatu viimeisimmän indikaattoritiedon (2011) pohjalta.

OKM on keväällä 2018 jakanut suomalaisille valtion tutkimuslaitoksille organisaatiokohtaista käyttöoikeutta 2 TB (aloituskäyttöoikeus).

Korkeakouluilla ja valtion tutkimuslaitoksilla on mahdollisuus anoa lisäkäyttöoikeutta. Organisaatio voi lähettää ohjeiden ([Liite 1](#)) mukaisen anomuksen sähköpostina osoitteeseen fairdata@csc.fi. Korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille jaettujen käyttöoikeuksien nykytilanne on nähtävissä dokumentissa [fairdata.fi -sivustolla](#).

IDA-palvelun käyttöä seurataan. Mikäli palvelun käyttö on huomattavasti vähäisempää kuin haettu tallennuskapasiteetti, voidaan käyttöoikeuksiin tehdä muutoksia.

Organisaation käyttöoikeuden hallinta ja käyttöehdot

Suomalaiset korkeakoulut ja valtion tutkimuslaitokset voivat saamiensa käyttöosuuksien rajoissa jakaa IDA-käyttöoikeuksia suomalaisen tutkimusjärjestelmän toimijoille. Organisaatioiden IDA-yhteyshenkilöt hyväksyvät IDA-hakemukset ja säilytyskiintiön koon. Tilaa myönnettäessä palvelun käyttöehtojen tulee täytyä. Palvelun käyttöehtojen osana ovat CSC:n tieteen palveluiden yleiset käyttöehdot.

Korkeakoulun tai valtion tutkimuslaitoksen käyttöoikeudesta jaettujen projektikäyttöoikeuksien kesto

IDA on jatkuva palvelu, jossa data säilytetään käyttöehtojen mukaan toimittaessa toistaiseksi tai kunnes se siirretään muualle tai pitkäaikaisempaan säilytykseen. Käyttöoikeuksien myöntäjät voivat seurata myönnettyjen palvelun käyttöä, jotta hyödyntämättä jäänyt tila voidaan tarvittaessa vapauttaa.

SUOMEN AKATEMIAN RAHOITUSPÄÄTÖKSEEN PERUSTUVA KÄYTTÖOIKEUS

Suomen Akatemian osalta IDA-käyttöön ovat oikeutettuja Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen (akatemiahankeet, huippuyksiköt, tutkimusohjelmat) sekä tutkimusympäristörahoituksen (tutkimusinfrastruktuurit) projektien tuottamat tietoaineistot. Suomen Akatemian rahoituspäätöksen perusteella myönnetään enintään 2 TB IDA-tallennustilaa.

Suomen Akatemian käyttöoikeudesta jaettujen projektikäyttöoikeuksien kesto

Kun IDAa käytetään perustuen Suomen Akatemian rahoituspäätökseen, on käyttöoikeuden kesto rahoituspäätöksen rahoituskausi + 2 vuotta.

Jos palvelun käyttöä halutaan jatkaa käyttöoikeuden keston päättyessä, voidaan käyttöoikeus ensisijaisesti siirtää projektin kotiorganisaation käyttöoikeuden alaiseksi ottamalla yhteyttä organisaation yhteyshenkilöön. Käyttöoikeudelle voidaan toissijaisesti hakea jatkoa OKM:ltä käyttäen erillistä hakemuslomaketta ([Liite 2](#)), joka tulee lähettää osoitteeseen fairdata-okm@postit.csc.fi. Hakemukseen toivotaan liitettävän aineistonhallintasuunnitelman uusin versio.

Jos datan käsittelyä jatketaan toisen Suomen Akatemian rahoituspäätöksen alaisena, voi käyttöoikeuden kestoja jatkaa toimittamalla uuden rahoituspäätösnumeron (asiakaspalvelu@csc.fi).

Jos tilaa ei ole otettu käyttöön käyttöoikeuden keston päättyessä, käyttöoikeus päättyy suoraan.

OKM:N ERILLISMYÖNNÖT

OKM:ltä voi hakea käyttöoikeutta palveluun suoraan tai anoa lisää tallennuskapasiteettia jo olemassa olevalle IDAa käyttävälle projektille. OKM toimii vastuutahona päätösprosessissa ja kuulee tarvittaessa tutkimuspuolen asiantuntijoita sekä tutkimuksen rahoittajatahoja. OKM:n erillismyönnöt ovat suunnattu huipputasoiseen tieteelliseen tutkimukseen.

Käyttöoikeutta haetaan käyttäen erillistä hakemuslomaketta ([Liite 2](#)), joka tulee lähettää osoitteeseen fairdata-okm@postit.csc.fi. Hyväksytyjen hakemusten perustiedot ovat julkisia, joten hakemukseen on liitettävä julkinen abstrakti. Jos projekti käyttää jo IDA-palvelua Suomen Akatemian rahoituspäätöksen perustella, toivotaan hakemukseen liitettävän aineistonhallintasuunnitelman uusin versio. Käyttöoikeushaku on jatkuvasti avoin. Hylätyistä hakemuksista ilmoitetaan hakijalle henkilökohtaisesti.

IDA-palvelun käyttöä seurataan. Mikäli palvelun käyttö on huomattavasti vähäisempää kuin haettu tallennuskapasiteetti, voidaan käyttöoikeuksiin tehdä muutoksia.

OKM:n erillismyöntöjen kesto

OKM:n myöntämä käyttöoikeus palveluun on käytössä hakemuspäätöksessä asetettavan määräajan. OKM:n jo myöntämille käyttöoikeuksille, joille ei ole asetettu määräaika, tulee 1.12.2018 kolmen vuoden määräaika. Käyttöoikeudelle voidaan hakea jatkoa OKM:ltä käyttäen erillistä hakemuslomaketta ([Liite 2](#)), joka tulee lähettää osoitteeseen fairdata-okm@postit.csc.fi.

Jos tilaa ei ole otettu käyttöön käyttöoikeuden keston päättyessä, käyttöoikeus päättyy suoraan.